

Tornen les vagues

- Actualitat - Articles opinió -

Date de mise en ligne : dijous 14 de setembre de 2017

CGTCatalunya.cat

Els valors mensuals dels diferents paràmetres d'avaluació de vagues a l'estat espanyol (nombre de vaguistes, hores de vaga, vagues convocades) mostren el que ja és evident: som davant d'un canvi de cicle. Des del pic de conflictivitat assolit el 2013, on cada mes mostrava una tendència decreixent respecte el mateix mes de l'any anterior fins arribar a tocar terra el setembre de 2016, amb valors que podríem qualificar de residuals. La corba mostrava petits canvis en la seva continuïtat si coincidia un conflicte puntual en alguna empresa important (per exemple les vagues a Bus i Metro de Barcelona en certs mesos del primer semestre de 2016), però la caiguda en termes generals era invariable.

Una situació en principi prou paradoxal doncs, si bé és cert que aquest període va coincidir amb l'increment de llocs de treball de la falsa "recuperació", van néixer amb l'extrema precarietat sembrada per la reforma laboral de l'any anterior. Alhora, les condicions laborals dels llocs de treball existents s'anaven ensorrant gràcies a canvis legislatius com l'eliminació de la ultraactivitat de convenis, la facilitat per fer despenjaments salarials o la via lliure als expedients de regulació i modificacions unilaterals. Aquesta situació d'empobriment és certificada per Eurostat: Al darrer any, l'estat espanyol és el país europeu on més han retrocedit els salaris dels treballadors.

Aquest empitjorament de les condicions de treball no va provocar un increment proporcional de la conflictivitat degut a diversos factors. Possiblement estaríem davant d'una barreja de motius com l'enfonsament de la moral de la classe treballadora després de les derrotes acumulades durant el cicle de la crisi, l'actitud del sindicalisme majoritari (que va seguir optant no ja per la pau social acordada, sinó per la rendició incondicional), l'esperança en la nova política com a via per solucionar problemes socials i la incapacitat del sindicalisme combatiu per imposar una línia basada en el conflicte com a resposta adequada als atacs.

I el pèndol canvia de sentit

...I llavors des de l'octubre de 2016 fins a l'agost de 2017 es produeix tot el contrari: cada mes aporta més vagues, més vaguistes i més hores que el mateix mes de l'any anterior. Acumulem ja 11 mesos en una dinàmica que ja no pot qualificar-se de conjuntural sinó de tendència de fons.

No estem davant de petites variacions en el conjunt. Segons dades de la mateixa patronal CEOE, en els primers 8 mesos de 2017 l'augment de les vaguistes ha estat del 124,08% i d'un 69,87% el de les hores efectives realitzades com a vaga, comparant amb el mateix període de l'any anterior (que ja incorporava impactes rellevants com les vagues de RENFE o Bus i Metro de Barcelona).

I si posem el focus a Catalunya, m'agradaria ressaltar que en molts d'aquests conflictes ha estat la CGT qui ha liderat la lluita de forma decidida, marcant un camí que pocs mesos enrere no érem capaces de forçar. Per què ara sí que ha estat possible? Com en els motius que expliquen la caiguda de la conflictivitat en el trienni 2013-2016 la resposta no és única sinó que s'han donat un conjunt de condicions que, sumades, han assecat la llenya en molts sectors i permès activar l'acció col·lectiva en el terreny del conflicte obert. Causes com la caiguda de l'esperança en els canvis a les institucions, un cert temps transcorregut des del cicle de derrotes, la falta d'alternatives, l'atipament i, segurament, una petita retirada de la por com a element bloquejador. O, potser, que aquesta por ja no és suficient per suportar unes condicions miserables i una prepotència empresarial desfermada.

I amb les vagues estan arribant les victòries. Algunes matisades, altres completes, altres amb més força de l'esperada. Comencem 2017 amb una vaga de 7 dies de les treballadores de la Ciutat de la Justícia, fins expulsar Klu Linaer i cobrar totes les nòmines no pagades. Seguim amb la vaga en solitari a Ensenyament, una vaga realitzada en condicions molt difícils per l'actitud contrària d'altres sindicats però que va posar més d'un miler de persones davant del Parlament i així pressionar en el debat de pressupostos, aconseguint millores en l'educació

pública. Hem tingut altres vagues en què, la convocatòria i certesa de fort seguiment, han estat suficients per assolir tots els objectius desitjats: pagament endarreriments a Transportes Batet de Valls, millores de conveni a Saint Gobain o a Bergé Logística del Baix Penedès. Una altra victòria és la de la vaga a les sitges de CocaCola de Martorelles que ha permès acordar increments salarials del 15%, o la dels 15 dies de vaga al Bicing de Barcelona, que han fet millorar significativament les seves condicions laborals i salarials.

Menció a banda té el conflicte de Metro de Barcelona. Després d'un tancament en fals del conflicte després de 13 jornades de vaga al 2016, s'inicia un nou embat amb la voluntat ferma de fer vaga, vaga i més vaga fins a guanyar. Una lluita on hi havia molt en joc: des del propi dret de vaga, atacat pel consistori de manera directa o indirecta, però especialment pel que implicava en quant a la moral dels treballadors/es de tot Catalunya: milions de persones tenien ben present aquest conflicte així com el pols que es va generar entre les parts que provocaria que una d'elles en sortiria guanyadora. Personalment, considero aquest conflicte com la vaga més cabdal com a classe treballadora catalana dels darrers anys, no tant per les qüestions assolides sinó per l'efecte que genera en un sentit o altre com a exemple entre totes nosaltres.

A tall d'anècdota, em refereixo a efectes com un episodi que m'explicava fa pocs dies una companya a la vaga indefinida d'ambulàncies de Girona i Maresme. Un sindicalista arengava la plantilla d'aquesta forma: "Hem de fer com els de Metro. Com els de Metro, no dubtar, no parar". Cada victòria, especialment les més visibles, aplanen el camí per a iniciar-ne més i endurir-se en les següents. I aquestes condicions permeten noves victòries que animen a fer més vagues.

Podríem seguir amb altres vagues amb força repercussió, com les dels estibadors o les del personal de seguretat del Prat. Independentment de la criminalització realitzada, el missatge projectat era força interessant: els treballadors eren poderosos quan actuaven conjuntament. I això és molt important perquè es vagi escampant i cadascú es plantegi fer el mateix en el seu àmbit.

Estem en un cicle virtuós de millors condicions per fer vaga, l'aire és sec i el foc de la reacció funcionarà no arreu, però sí aquí i allà. I estem guanyant algunes lluites, expliquem-les fins a l'esgotament. Tenim unes condicions millors per estendre els conflictes ara que els records més propers són positius i es va allunyant el tòpic del 'no hi ha res a fer'.

El sindicalisme que representa la CGT, sense por a enfrontar la negociació des del carrer, cercant la socialització dels conflictes laborals i anant a totes, més enllà del corral de la legalitat burgesa, és el que necessita la classe treballadora per seguir encadenant lluites i victòries. Nosaltres soles no podem, però com a sindicat combatiu més important de Catalunya sí que hi tenim una certa responsabilitat.

Vam dir que calia passar a l'ofensiva i és el que estem fent: cal elevar aquest cicle tant amunt com puguem, a tot arreu on puguem, i intentar estendre la flama de la lluita de les treballadores perquè aquesta tendència es converteixi en el clam que temen.

Tornen temps de vaga i de victòries.

Òscar Murciano, Secretari d'Acció Social de la CGT de Catalunya

14 de setembre de 2017